

Можно сделать вывод об эффективности организации самостоятельной работы студентов при изучении инфекционных болезней, о положительной динамике качества подготовки специалистов среднего звена в соответствии с ФГОС.

Список использованной литературы

1. Георге И. В. Некоторые аспекты разработки программы самостоятельной работы студентов, направленной на формирование профессиональной компетентности / И. В. Георге // Среднее профессиональное образование. – 2011. – № 3. – С. 149-152.
2. Измайлова М. А. Организация внеаудиторной самостоятельной работы студентов : методическое пособие. – М. : Издательско-торговая корпорация «Дашко и К⁰», 2008.
3. Методическое пособие по организации самостоятельной работы студентов / Сост. В. И. Медведева. – Смоленск : СПЭК, 2010. – 34 с.
4. Самостоятельная работа студентов: учебно-методическое пособие / О. В. Уваровская, И. Ю Краева. – Сыктывкар : Издательство СыктГУ, 2009.

**ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
НА КАФЕДРІ ОРТОПЕДИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ З ІМПЛАНТОЛОГІЄЮ**

Дворник В.М., Єрис Л.Б., Тесленко О.І., Кузь Г.М., Тумакова О.Б.

ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія»

Інновацією самостійної навчальної роботи студентів, запровадженою кілька років тому на кафедрі ортопедичної стоматології з імплантологією, є вирішення тестових завдань «Крок – 2. Стоматологія» в режимі online в позааудиторний час.

Ключові слова: самостійна робота студентів, online-режим, позааудиторний час, «Крок – 2. Стоматологія».

У педагогічній літературі самостійність учнів як один із провідних принципів навчання розглядається з кінця сімнадцятого століття. Відомий німецький педагог Адольф Дістерверг (1760-1866) писав із цього приводу: «Розвиток і освіта жодній людині не можуть бути дані або повідомлені. Усякий, хто бажає до них долучитися, повинен досягти цього власною діяльністю, власними силами, власною напругою... Тому самодіяльність – засіб і одночасно результат освіти».

Самостійна робота (СР) над собою для майбутнього лікаря, який претендує на високий рівень освіченості, має бути серцевиною його навчальної діяльності. І лише постійне самостійне навчання дасть йому змогу якомога ближче підійти до вершини знань обраної спеціальності, сформує потужний інтелект особистості.

Життям доведено, що тільки ті знання, які студент здобув самостійно, завдяки власному досвіду, думці і дії, будуть насправді міцні. У процесі викладання навчального матеріалу засвоюється 15 відсотків інформації, що сприймається на слух, 65 відсотків – на слух і зір. Якщо навчальний матеріал опрацьовується, самостійно (індивідуально) виконується завдання від його постановки до аналізу отриманих результатів, то засвоюється не менше 90 відсотків інформації. Саме тому вища школа поступово, але неухильно переходить від передачі інформації до керівництва навчально-пізнавальною діяльністю, формування в студентів навичок самостійної творчої роботи.

Самостійна робота – це вид розумової діяльності, за якої студент самостійно (без сторонньої допомоги) опрацьовує практичне питання, тему, розв'язує задачу або виконує завдання на основі знань, отриманих із підручників, монографій, на лекціях, практичних заняттях.

Згідно з «Положенням про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах» самостійна робота студента (СРС) є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних завдань. СРС регламентується робочим навчальним планом і становить від одної третьої до двох третин загального обсягу навчального часу студента, відведеного для вивчення дисципліни. Зміст СРС над даною дисципліною визначається робочою програмою, методичними матеріалами, завданнями і вказівками викладача.

Мета СРС:

- розвиток творчих здібностей і активізація розумової діяльності студентів;
- формування вмінь і навичок самостійної розумової праці;
- розвиток морально-вольових зусиль;
- формування в студентів потреби безперервного самостійного поповнення знань як необхідної умови професійного становлення.

Відповідно до «Положення про організацію навчального процесу на кафедрі ортопедичної стоматології з імплантологією» кілька років тому було запроваджено вирішення тестових завдань в режимі online в позааудиторний час. Інноваційні технології самостійної навчальної роботи студентам сподобались, адже допомагають краще підготуватися до ліцензійного іспиту, набути впевненості при вирішенні складних клінічних задач. Тестові завдання розроблені співробітниками кафедри згідно з вимогами для підготовки до ліцензійного іспиту «Крок – 2. Стоматологія». Кожен студент отримує електронну адресу для реєстрації власного кабінету в Інтернеті, з якого він буде отримувати і розв'язувати тестові завдання. Умови вирішення тестів максимально наближені до реальних під час проведення ліцензійного іспиту: двісті питань слід вирішити за двісті хвилин, не відволікаючись на перерву. Завдання вважається успішно виконаним, якщо студент набрав правильних відповідей не менше, ніж вісімдесят відсотків і вклався у визначений час. При перевищенні часу навіть отриманий високий результат не зараховується. База тестових завдань містить більше тисячі варіантів, тому при кожному наступному проходженні студент отримує новий набір із двохсот тестів. Незадовільний результат спонукає до самостійного пошуку необхідної інформації, набуття знань, використання цих знань для розв'язання складних професійних завдань, представлених у тестах. Така самостійна діяльність складається з елементів творчого сприйняття й осмислення навчального ма-

теріалу, поданого на лекції чи практичному занятті, або отриманого під час заліків, написання академічної історії хвороби. Вирішення тестових завдань у режимі online є одним із видів індивідуальної пізнавальної діяльності студента в позааудиторний час без безпосереднього керівництва, але під наглядом викладача. Адже викладач має можливість побачити, хто зі студентів як працював над тестами і які успіхи отримав.

На кафедрі ортопедичної стоматології запропоновано заохочення студентів до самостійної роботи над тестовими завданнями «Крок – 2. Стоматологія». Якщо студент при проходженні двохсот тестів тричі підряд набирає вісімдесят і більше відсотків правильних відповідей за двісті хвилин, він отримує додаткові бали з підсумкового модульного контролю. Така перспектива зацікавила багатьох студентів, байдужих майже не залишилося. Наполеглива самостійна робота згодом знайшла своє відображення в успішному складанні ліцензійного іспиту «Крок – 2. Стоматологія».

Вирішення тестових завдань у режимі online в позааудиторний час є прикладом системи заходів, спрямованих на виховання активності та самостійності як рис особистості, на формування вмінь і навичок раціонального отримання корисної інформації. Їх можна розглядати як систему організації педагогічних умов, що забезпечують управління навчальною діяльністю, яка відбувається за відсутності викладача. Така СРС ототожнюється із самоосвітою.

Отже, СРС у вигляді розв'язання тестових завдань «Крок – 2. Стоматологія» в позааудиторний час розглядається, з одного боку, як різновид діяльності, що стимулює активність, самостійність, пізнавальний інтерес, і як основа самоосвіти, поштовх до подальшого підвищення кваліфікації, а з іншого - як система заходів чи педагогічних умов, що забезпечують керівництво самостійною діяльністю студентів.

Високоєфективною СРС можна вважати таку, що дає відповідні результати:

- студент проявляє самостійне, творче мислення, вміє користуватися понятійним апаратом, синтезувати знання з низки тем, вільно справляється з практичними завданнями;
- студент повністю засвоює програмний матеріал;
- студент уміє застосовувати основні положення, принципи теорії при аналізі клінічної ситуації;
- студент глибоко вивчив першоджерела;
- студент оволодів навичками самостійної роботи (вміє здійснювати пошук необхідної літератури, її вивчати і застосовувати для прийняття самостійних рішень).

Самостійно знайдені в процесі пізнавальної роботи правильні відповіді на складні тестові завдання додають студентам упевненості та підвищують самооцінку, що згодом позитивно відобразиться в професійному ствердженні особистості як лікаря – фахівця, дослідника, науковця.

Список використаної літератури

1. Енциклопедія освіти / Акад. пед. Наук України; головний ред. В. Г. Кремінь. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – С. 804-805.
2. Університетська освіта (вступ до фаху): навчальний посібник / [І. Г. Костирко, Л. Б. Гнатишин, Л. П. Петришин, Н. П. Гарасим]. – Львів : Магнолія, 2006, 2011. – С. 280-291.
3. Методика викладання у вищій школі: навчально-методичний посібник / [О. В. Малихін, І. Г. Павленко, О. О. Лаврентьева, Г. І. Матукова]. – К., 2014. – С. 113-120.
4. Товканець Г. В. Університетська освіта: навчально-методичний посібник / Г. В. Товканець. – К. : Кондор, 2001. – С. 46-48, 178-179.

ОПТИМІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ФАРМАКОЛОГІЇ

Дев'яткіна Т.О., Важнича О.М., Колот Е.Г., Дев'яткіна Н.М.

ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія»

Викладено підходи до оптимізації самостійної роботи студентів при вивченні дисципліни «Фармакологія» студентами медичного і стоматологічного факультетів вищого медичного навчального закладу.

Ключові слова: фармакологія, самостійна робота студентів, оптимізація.

Відповідно до «Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах» самостійна робота студента (СРС) є основним засобом засвоєння студентом навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Згідно з основними принципами кредитно-модульної системи здатність до «самостійного» навчання є необхідною складовою загальної компетенції студента. Проблема формування навичок до самостійної роботи в умовах особистісно орієнтованого навчання є актуальною і ключовою в стратегічних напрямках якісної системи підготовки медичних кадрів у вищих навчальних закладах.

Роль самопідготовки студентів гостро постала у зв'язку з упровадженням у національний освітній процес вищої школи нових стандартів освіти, що не зовсім виправдано: насамперед це стосується скорочення практичних занять із пропедевтичної фармакології, яка викладається протягом двох навчальних семестрів і закладає підґрунтя для засвоєння клінічної фармакології й інших клінічних дисциплін.

У зв'язку з бурхливим розвитком світової та вітчизняної фармацевтичної індустрії, насиченням фармацевтичного ринку великою кількістю нових лікарських препаратів проблема якісної професійної підготовки майбутніх спеціалістів, формування їхньої професійної компетентності в у мовах сьогодення набуває особливої актуальності. Тому такий підхід, вважаємо, завдає значної шкоди в плані формування високоосвіченої, висококомпетентної особистості майбутнього лікаря. Закономірно, що студентам без наукового досвіду складно розібратися в непростих проблемах науки з обраного фаху. Задля того, щоб максимально допомогти майбутнім медикам у оволодінні науковим багажем знань, необхідно належним чином, методично правильно, глибоко продумано і виважено організувати СРС, активізувавши різнобічний потенціал інтелектуальної, практично-дієвої, креативної, пошуково-